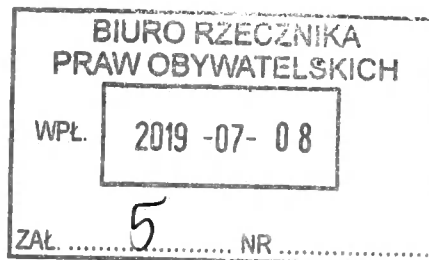

Ministerstwo Edukacji Narodowej
00-918 Warszawa
al. J. Ch. Szucha 25
DWST-WSST.356.2848.2019.AP

Warszawa, 2019-07-05

RPW/40910/2019 P
Data:2019-07-08

INFORMACJA

Korespondencja wysłana z systemu EZD PUW

Szanowni Państwo,

w załączeniu przekazuję odpowiedź na pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 27 maja br. nr VII.7037.14.2019.AT w sprawie przygotowań władz samorządowych do zmian w systemie oświaty.

Z poważaniem

Marcin Nowak
Zastępca Dyrektora
Departamentu Współpracy
z Samorządem Terytorialnym

Załączniki:

1. Odpowiedź do RPO - szablon minister z upoważnienia.(2885276_2362131).docx
2. Odpowiedź do RPO - szablon minister z upoważnienia.(2885276_2362131).docx.xades

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2019-07-05T10:25:27.898Z

Podpis elektroniczny

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 05 lipca 2019 r.

DWST-WSST.356.2848.2019.AP

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo z dnia 27 maja br. nr VII.7037.14.2019.AT w sprawie przygotowań władz samorządowych do zmian w systemie oświaty poniżej przedstawiam stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej odnośnie zagadnień poruszonych w Pana piśmie.

Rozwiązania systemowe w edukacji zapewniają każdemu uczniowi (bez wyjątku) bezpłatną realizację obowiązku nauki w szkole, znajdującej się w sieci szkół publicznych.¹ Przyjęte rozwiązania kształtują definicję „zasady powszechnej dostępności publicznych przedszkoli, szkół i placówek”, jako podstawę do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola, szkoły albo placówki na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia warunkach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do wybranej jednostki – z wyjątkiem szkół podstawowych z wyznaczonym obwodem.

Ministerstwo Edukacji Narodowej zaprojektowało w ww. ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe oraz w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – prawo oświatowe² rozwiązania przejściowe zmierzające do osobnego przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego dla absolwentów gimnazjum i osobnego dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej. Postępowanie rekrutacyjne na rok szkolny 2019/2020 do szkół dla absolwentów gimnazjów będzie przeprowadzane na dotychczasowych

¹ art. 39 ust. 7 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

² Dz. U. z 2017 r. poz. 60.

zasadach³, natomiast w przypadku absolwentów ośmioletnich szkół podstawowych zastosowane zostaną przepisy rozdziału 6 ustawy Prawo oświatowe. Absolwenci dotychczasowego gimnazjum i ośmioletniej szkoły podstawowej nie będą rywalizować w rekrutacji do szkół, o te same miejsca, ponieważ każda z tych grup będzie ubiegać się o przyjęcie na wolne miejsce w szkole przewidziane tylko dla absolwenta gimnazjum i tylko dla absolwenta szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 2019/2020 mogą wystąpić podobne wyzwania, jak w latach poprzednich związane z wyborami przez uczniów i ich rodziców szkół, które są szczególnie popularne. Należy podkreślić, że duża konkurencja do szkół najwyższej notowanych w rankingach nie jest związana z reformą oświaty, ponieważ jest to zjawisko znane od wielu lat. Jednak duża część najbardziej renomowanych szkół funkcjonowała w zespołach z gimnazjami i nie będzie miała problemu z podwojeniem liczby oddziałów w roku szkolnym 2019/2020.

Ministerstwo Edukacji Narodowej wspiera samorządy w procesie rekrutacji na rok szkolny 2019/2020. Znajduje to odzwierciedlenie w podziale subwencji oświatowej na rok 2019, który uwzględnia zwiększone wydatki związane z naborem do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych. Przez zastosowanie w algorytmie podziału subwencji wskaźników zwiększających liczbę uczniów w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych powiaty otrzymają ok. 890 mln złotych więcej w subwencji oświatowej na rok 2019.

Ministerstwo Edukacji Narodowej, wspólnie ze stroną samorządową reprezentowaną przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, stworzyło dodatkowy mechanizm wsparcia samorządów w czasie wdrażania reformy edukacji z rezerwy 0,4 % części oświatowej subwencji ogólnej, wyodrębnionej zgodnie z art. 28 ust. 2 *ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*⁴. Wsparcie związane z reformą edukacji z rezerwy 0,4% części oświatowej subwencji ogólnej objęło m.in. dofinansowanie gimnazjów publicznych prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego, funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 jako szkoły samodzielne lub w zespołach szkół ze szkołami ponadgimnazjalnymi (dotyczy zespołów szkół, w których nie funkcjonowały szkoły podstawowe), a od września 2017 r. oraz od września 2018 r. przekształcanych w szkoły podstawowe, w zakresie wyposażenia świetlic i pomieszczeń do nauki w meble (np. ławki, krzesła) niezbędne do przyjęcia uczniów z młodszymi rocznikami,

³ art. 149 ust. 4; art. 155 ust. 4; art. 165 ust. 3 ustawy – przepisy wprowadzające ustawę - prawo oświatowe.

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 z późn. zm.

a także remontów bieżących sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodszych.

W roku 2018, w odpowiedzi na postulaty samorządowców oraz dyrektorów szkół i placówek, Ministerstwo Edukacji Narodowej rozszerzyło kryteria wsparcia z rezerwy 0,4% na zadania bezpośrednio związane z reformą edukacji, tj. wyposażenie niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych (biologia, fizyka, chemia i geografia).

Zaplanowane jest także dodatkowe wsparcie z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na adaptację dodatkowych pomieszczeń do nauki w szkołach w których wystąpi taka konieczność. W celu poprawy warunków lokalowych kształcenia, w roku 2018 rozszerzono kryterium dotyczące dofinansowania doposażenia szkół i placówek w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach o nowe pomieszczenia do nauki uzyskane w wyniku adaptacji z innych pomieszczeń szkolnych.

Wsparcie finansowe dla samorządów w zakresie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych oraz doposażenia publicznych szkół i placówek w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach oraz nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji jest także kontynuowane z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w 2019 r.

Na zadanie bezpośrednio związane z reformą oświaty przekazano jednostkom samorządu terytorialnego z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w latach 2017-2018 kwotę ponad 150 mln złotych.

Zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych z budżetu państwa i dochodów własnych). Kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego.

Ministerstwo Edukacji Narodowej zapewniło finansowanie zadań związanych z wprowadzaniem reformy edukacji. Dodatkowe środki przekazano samorządom już w subwencji oświatowej na rok 2017. Przekazano wtedy

dotatkowo 313 mln zł dla samorządów na dostosowanie szkół do reformy, m.in. na wyposażenie pracowni, zakup krzesel, ławek, modernizację toalet. Środki na działania dostosowawcze w subwencji na rok 2018 to dodatkowe 148 mln zł.

Sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego (JST) jest bardzo korzystna. Dochody ogółem JST wzrosły w 2017 o 16,2 mld zł, tj. 7,6% względem roku poprzedniego. Ponadto zaobserwowano korzystną dynamikę w dochodach własnych JST – dochody własne ogółem wzrosły w skali kraju o 6,2% (106,7 mld zł w 2016 r. – 113,2 mld zł w 2017 r.). Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa w roku 2018 dochody gmin, powiatów, miast na prawach powiatu i województw wyniosły 251 mld 846 mln złotych i były wyższe niż w 2017 roku o 22 mld zł, tj. o 9,6%. Dochody własne samorządów w 2018 r. wzrosły o niemal 11 mld zł, tj. o 9,5%.

Z porównania danych dotyczących wydatków bieżących JST w dziale 801 i 854 (z wyłączeniem przedszkoli i dowożenia uczniów) do wydatków ogółem wynika, że wskaźnik ten w 2018 roku wyniósł 22,4% i był niższy niż w poprzednim roku o 1,4 pkt proc. (najwyższa dynamika zmiany wskaźnika wystąpiła w powiatach ziemskich – spadek o 2,5 pkt %). Oznacza to, że wydatki oświatowe stanowią coraz mniejszą część wydatków w budżetach samorządów.

W przypadku porównania wydatków bieżących JST w dziale 801 i 854 do dochodów ogółem w 2018 roku otrzymujemy udział na poziomie 23,0%. Jest on niższy niż w 2017 roku o 0,8 pkt proc. (najwyższa dynamika zmiany wskaźnika wystąpiła w powiatach ziemskich – spadek o 1,6 pkt %). Oznacza to że dochody samorządów rosną szybciej niż wydatki bieżące w zakresie oświaty.

W obecnej sytuacji, w której dzięki dobrej koniunkturze gospodarczej oraz uszczelnieniu systemu podatkowego dochody samorządów rosną w rekordowym tempie, dane empirycznie nie wskazują, aby finansowanie oświaty relatywnie pogarszało sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego lub utrudniało finansowanie innych zadań.

W ocenie MEN, opinia Pana Rzecznika, że *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół zostało skierowane do podpisu ministra dopiero 3 kwietnia 2019 r., nie zapewniając szkołom wystarczająco dużo czasu do dobrego przygotowania się do nadchodzącego roku szkolnego*, nie znajduje uzasadnienia.

Wyjaśniam, że w stosunku do wcześniej obowiązującego aktu prawnego⁵ zmieniła się liczba godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów. Jest to zwiększenie o 1 godzinę: w klasach I-III w trzyletnim okresie nauczania, w klasach IV-VIII w pięcioletnim okresie nauczania, w LO w czteroletnim okresie nauczania, w technikum w pięcioletnim okresie nauczania. Natomiast fakultatywna realizacja w LO i technikum *języka łacińskiego i kultury antycznej* będzie możliwa od 1 września 2020 r.⁶

Nie wydaje się więc, aby powyższa zmiana – mając na uwadze rodzaj zajęć i liczbę godzin - uniemożliwiła „*planowanie zatrudnienia nowych nauczycieli oraz sporządzenie arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2019/2020*”. Należy jednocześnie zauważyć, że ta zmiana była zapowiedziana i bardzo oczekiwana przez środowisko nauczycielskie.

Ponadto przepisy prawa oświatowego⁷ umożliwiają wprowadzanie zmian w arkuszach organizacji szkoły i przedszkola, w ciągu całego roku szkolnego, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych szkoły i przedszkola.

Nauczyciele są grupą zawodową, która wykonuje pracę o szczególnym znaczeniu, dlatego wszelkie regulacje dla tej grupy powinny być odpowiednie do rangi wykonywanego zawodu.

Poprawa wynagrodzeń nauczycieli to jeden z priorytetów działań Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zamrożenie ich pensji od 2012 r. spowodowało istotne pogorszenie sytuacji finansowej tej grupy zawodowej. Dlatego też w 2017 r., po raz pierwszy od 5 lat, dokonaliśmy waloryzacji wynagrodzeń pedagogów, a od kwietnia 2018 r. rozpoczęliśmy sukcesywne wdrażanie rządowego planu podniesienia pensji nauczycieli. Na ten cel przekazaliśmy zwiększone środki w subwencji oświatowej.

W wyniku rozmów negocjacyjnych, w dniu 7 kwietnia 2019 r. w Centrum Partnerstwa Społecznego "Dialog" zostało podpisane porozumienie między stroną rządową oraz przedstawicielami NSZZ Solidarność. W odpowiedzi na postulaty związków zawodowych, strony wspólnie uzgodniły:

- wprowadzenie podwyżki płac nauczycieli od września 2019 r. umożliwiającej osiągnięcie 15% wzrostu wynagrodzeń w stosunku do

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 703.

⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 639 - §9.

⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. poz. 502).

stanu obowiązującego w grudniu 2018 r. oraz zwiększenie w ramowych planach nauczania liczby godzin do dyspozycji dyrektora,

- skrócenie ścieżki awansu zawodowego i powrót do oceny pracy sprzed września 2018 r. z uwzględnieniem opinii Rady Rodziców,
- dodatkowe świadczenie dla młodych nauczycieli „na start”,
- ustalenie w przepisach minimalnej kwoty dodatku za wychowawstwo w wysokości 300 zł.

Od kwietnia 2018 r. średnie wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 5,35% (w tym wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki do wynagrodzenia). Od stycznia 2019 r. wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 5%. Kolejna 9,6% podwyżka wynagrodzeń planowana jest od września br. Oznacza to zwiększenie płacy nauczycielskiej o 21,2 proc. w stosunku do 31 marca 2018 r. Przełoży się to również na zwiększenie wysokości dodatków, a w konsekwencji wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli.

Od dnia 1 września 2019 zasadnicze wynagrodzenie nauczycieli z tytułem zawodowym magistra z przygotowaniem pedagogicznym na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w stosunku do grudnia 2018 r. wzrosło w przypadku:

- nauczyciela stażysty o 365 zł (i wyniesie 2 782 zł),
- nauczyciela kontraktowego o 375 zł (i wyniesie 2 862 zł),
- nauczyciela mianowanego o 426 zł (i wyniesie 3 250 zł),
- a nauczyciela dyplomowanego o 500 zł (i wyniesie 3 817 zł).

Wynagrodzenie średnie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego wzrosło w przypadku:

- nauczyciela stażysty o 437 zł (i wyniesie 3 338 zł),
- nauczyciela kontraktowego o 485 zł (i wyniesie 3 705 zł),
- nauczyciela mianowanego o 630 zł (i wyniesie 4 806 zł),
- a nauczyciela dyplomowanego o 805 zł (i wyniesie 6 141 zł).

Ustawa, która pozwala na wprowadzenie podwyżek wynagrodzeń nauczycieli, w dniu 13 czerwca br. została uchwalona przez Sejm RP. 14 czerwca br. ustawę przekazano Prezydentowi i Marszałkowi Senatu. W dniu 26 czerwca br. Senat przedstawił stanowisko o braku poprawek do ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Środowiska zainteresowane sprawami oświaty postulują jednak konieczność wprowadzenia zmian w zakresie statusu zawodowego nauczycieli, w tym systemie wynagradzania. Minister Edukacji Narodowej podziela opinię środowisk oświatowych, że obecny system wynagradzania nauczycieli powinien być czytelnym mechanizmem motywującym najlepszych nauczycieli do pracy w szkole.

Z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów, Pana Mateusza Morawieckiego podjęto debatę nad przyszłością edukacji, w formie tzw. „okrągłego stołu”. Celem obrad jest wypracowanie założeń do zmian w systemie edukacji w ramach kolejnego etapu reformy. Pierwsza tura rozmów odbyła się w dniu 26 kwietnia br. Sesji plenarnej przewodniczył premier Mateusz Morawiecki.

30 kwietnia br. na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej odbyła się druga tura rozmów przy „Okrągłym stole” edukacyjnym. Obrady, miały charakter roboczy i koncentrowały się wokół następujących tematów: „Nauczyciel w systemie edukacji”, „Jakość edukacji”, „Nowoczesna szkoła”, „Uczeń w systemie edukacji” oraz „Rodzic w systemie edukacji”. W dniach 10 maja oraz 17 czerwca br. prowadzono kolejne rozmowy w ramach „Okrągłego stołu” edukacyjnego.

W pracach 5 podstolików tematycznych uczestniczyli: nauczyciele, uczniowie, rodzice, samorządowcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, środowiska akademickiego i instytucji związanych z oświatą, a także eksperci z Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Głos w dyskusji zabrali również parlamentarzyści oraz członkowie związków zawodowych.

Podczas prac przy podstoliku **„Nauczyciel w systemie edukacji”** zwrócono uwagę, że jednym z najczęściej podnoszonych problemów polskiej oświaty jest niedostateczny poziom wynagrodzeń nauczycieli. Zauważono, że niezależnie od planowanych podwyżek płac nauczycieli, należy wypracować nowy mechanizm kształtowania wynagrodzeń nauczycieli. Dotychczasowy system w związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wymaga zmian.

Jednocześnie informuję, że w dniach 27-28 czerwca br. Minister Edukacji Narodowej odbył spotkania z przedstawicielami reprezentatywnych związków zawodowych. W trakcie spotkań podjęto decyzję o wznowieniu prac w ramach Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty, w którym uczestniczą również przedstawiciele korporacji samorządowych. Ustalono, że spotkanie Zespołu odbędzie się pod koniec wakacji, a pierwszym tematem dyskusji będą kwestie dotyczące systemu wynagradzania nauczycieli.

Odnosząc się do uwag dotyczących organizacji kształcenia osób dorosłych w szkołach niepublicznych uprzejmie wyjaśniam, że w obecnym stanie prawnym w systemie oświaty funkcjonują 2 typy szkół dla dorosłych umożliwiających uzyskanie wyższego poziomu wykształcenia ogólnego, tj.:

- szkoła podstawowa dla dorosłych, przeznaczona dla osób, które przez osiągnięciem 18. roku życia nie ukończyły szkoły podstawowej albo gimnazjum⁸;
- liceum ogólnokształcące dla dorosłych, przeznaczone dla osób posiadających ukończone gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową.

Ponadto, dla osób dorosłych posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe przewidziano szkołę policealną o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, której ukończenie umożliwia uzyskanie dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu przeprowadzanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Należy przy tym podkreślić, iż w przypadku osób dorosłych podstawową ścieżką edukacyjną umożliwiającą uzyskanie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych na poziomie szkoły branżowej (I lub II stopnia) oraz technikum jest kształcenie w formach pozaszkolnych, tj. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

W sektorze oświaty niepublicznej mogą funkcjonować 3 ww. typy szkół niepublicznych, prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne nie będące jednostkami samorządu terytorialnego⁹.

Teza dotycząca niskiej efektywności kształcenia w odniesieniu do szkół dla dorosłych wydaje się dyskusyjna w sytuacji, gdy – przykładowo w liceach ogólnokształcących dla dorosłych odsetek osób kończących szkołę kształtuje się na poziomie ok. 83%¹⁰. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż przyczyny przerywania nauki przed ukończeniem szkoły najczęściej leżą po stronie osób uczących się (podjęcie pracy, urodzenie dziecka, konieczność podjęcia opieki nad seniorem lub niepełnosprawnym członkiem rodziny). Niezależnie od powyższego, od roku 2018 na mocy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w odniesieniu do liceów ogólnokształcących dla dorosłych i szkół policealnych, niepublicznych i publicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, wdrożono mechanizm uzależniający wysokość dotacji otrzymywanej z budżetu właściwej jednostki samorządu terytorialnego od wyników egzaminów

⁸ Art. 35 i 141 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

⁹ Art. 168 ustawy – Prawo oświatowe.

¹⁰ Wg danych raportu GUS „Oświata i wychowanie” w roku szkolnym 2014/2015 – 2017/2018.

zewnątrznych: szkoła otrzymuje dodatkową dotację na każdego słuchacza, który uzyskał odpowiednio świadectwo dojrzałości lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, pod warunkiem że organ prowadzący tę szkołę przedstawi zaświadczenie o uzyskaniu przez słuchacza tej szkoły odpowiednio świadectwa dojrzałości lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym słuchacz ukończył tę szkołę. Zaświadczenie wydaje niezwłocznie okręgowa komisja egzaminacyjna na wniosek organu prowadzącego szkołę¹¹.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej konieczności doprecyzowania w przepisach prawa oświatowego warunków rekrutacji na kwalifikacyjne kursy zawodowe realizowane przez szkoły branżowe na zlecenie pracodawców, uważam, że nie widzę ku temu uzasadnienia.

Jednym z zadań oświatowych powiatu jest zapewnienie warunków prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat¹². Oświatowe jednostki organizacyjne powiatu mają obowiązek przygotować na każdy rok szkolny odpowiednią ofertę bezpłatnych¹³ kwalifikacyjnych kursów zawodowych zgodnie z przepisami w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych¹⁴. Odpowiednio, w ustawie Prawo oświatowe określono zasady rekrutacji na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe i placówki, przy czym zastrzeżono, iż zasady te nie mają zastosowania do postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone na zlecenie innych podmiotów (np. pracodawców).

Przepisy w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nakładają na publiczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego¹⁵ obowiązek współpracy z pracodawcami w zakresie przygotowania oferty kształcenia w formach pozaszkolnych (w tym na kwalifikacyjnych kursach zawodowych), zgodnej z oczekiwaniami pracodawców, a także kształcenia ustawicznego pracowników. Dzięki wyłączeniu zasad rekrutacji określonych

¹¹ Art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. poz. 2203, z późn. zm.).

¹² Art. 11 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe.

¹³ Art. 117 ust. 7 ustawy - Prawo oświatowe.

¹⁴ § 32 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. poz. 1632), a od 1 września 2019 r. § 26 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. poz. 652).

¹⁵ Z dniem 1 września 2019 r. placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego zostaną zastąpione centrami kształcenia zawodowego.

w ustawie w odniesieniu do kwalifikacyjnych kursów zawodowych organizowanych na zlecenie pracodawców, możliwe jest przyjęcie bardziej elastycznych rozwiązań w odniesieniu do tej części oferty edukacyjnej.

W świetle przedstawionych uwarunkowań prawnych, w opinii MEN, postulat dotyczący doprecyzowania w przepisach prawa oświatowego warunków rekrutacji na kwalifikacyjne kursy zawodowe realizowane na zlecenie pracodawców nie wydaje się trafny. Wprowadzenie takich unormowań mogłoby generować bariery utrudniające współpracę szkół i placówek z pracodawcami w zakresie organizacji kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, w tym na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Reforma oświaty została wprowadzona w odpowiedzi na wyzwania i słabości poprzedniego systemu oraz była oczekiwana przez większość społeczeństwa. Przypomnę, że według badania CBOS z września 2018 r., aż 67% respondentów uważa, że nowy kształt systemu edukacji jest lepszy od poprzedniego.

Reforma oświaty to także propozycja nowych rozwiązań w rozwoju szkolnictwa zawodowego silnie powiązanego z rynkiem pracy. Wierzę, że początkowe obawy i przejściowe wyzwania w trakcie zmiany systemu ustąpią wobec licznych korzyści dla uczniów, samorządów i gospodarki, które przyniesie reforma w zakresie szkół ponadpodstawowych. Zapewniam także, że Minister Edukacji Narodowej docenia działania samorządów w trakcie wprowadzania zmian w systemie oświaty i jest otwarty na konstruktywną współpracę ze wszystkim interesariuszami systemu edukacji.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopec
Podsekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/